

HYVINVOINTIALA

Katsaus toimintaan
1.1.-30.9.2018

Henkilöstö

Hyvinvointialan liiton HALI toimitusjohtajana toimi **Ulla-Maija Rajakangas**. Johtoryhmän muut jäsenet olivat työmarkkinajohtaja **Tuomas Mänttari** ja yhteiskuntasuhdejohtaja **Hanna-Kaisa Järvi**.

HALissa työskenteli 1.1.-30.9. välisenä aikana viisi kokoaikaista lakimiestä ja yksi osa-aikainen työsuhteasiantuntija. Lakimies **Jukka-Pekka Tyni** aloitti 1.9. **Maria Krans-Bredenbergin** sijaisena hänen perhevapaansa ajan. Lakimies **Heidi Elvilän** irtisanouduttua 28.9., Tynin työsuhte muutettiin toistaiseksi voimassa olevaksi.

Kyseisenä aikana liitossa työskenteli neljä elinkeinoasioiden asiantuntijaa ja 1.2. vahvuuteen liittyi vaikuttajaviestinnän asiantuntija **Lauri Koponen**.

HALissa työskenteli myös viestintäpäällikkö ja assistentti. Assistentti vaihtui 1.2. toimenhaltijan jäädessä opintovapaalle. Assistenttina aloitti **Aija Lindholm-Kilkkilä**.

Lausunnot

30.9.2018 mennessä on annettu seuraavat lausunnot:

2.2.2018	Sosiaali- ja terveysministeriölle	Genomikeskustyöryhmän arviomuistio
26.2.2018	Sosiaali- ja terveysministeriölle	Luonnos hallituksen esitykseksi lääkelain sekä lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksesta annetun lain muuttamisesta
27.2.2018	Sosiaali- ja terveysministeriölle	Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi
1.3.2018	Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta	Liikesalaisuuksien käsittely sosiaali- ja terveystietojen toissijaiseen käyttöön liittyen
18.3.2018	Opetus- ja kulttuuriministeriölle	Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle varhaiskasvatuslaiksi
4.4.2018	Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle	Valinnanvapauslakiesitys sekä maakuntien perustamisesta ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä

12.4.2018	Sosiaali- ja terveysministeriölle	SoteDigi-yhtiötä koskevista säännöksistä maakunta- ja sote-uudistuksessa
19.4.2018	Eduskunnan hallintovaliokunnalle	Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi
24.4.2018	Eduskunnan sivistysvaliokunnalle	Hallituksen esitys eduskunnalle varhaiskasvatuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi
3.5.2018	Sosiaali- ja terveysministeriölle	Yksityisten sosiaali- ja terveyspalveluntuottajien huomioita sote-keskuksia koskeviin malliasiakirjaluonnoksiin
4.5.2018	Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle	Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi
8.5.2018	Sosiaali- ja terveysministeriölle	Hallituksen luonnos laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi
11.6.2018	Sosiaali- ja terveysministeriölle	Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta
15.6.2018	Sosiaali- ja terveysministeriölle	Asiakassetelin ja henkilökohtaisen budjetin asiakirjamallit
15.6.2018	Sosiaali- ja terveysministeriölle	Suun terveydenhuollon yksikössä tuotettavista suun terveydenhuollon suoran valinnan palveluja koskevasta asiakirjamallista
6.8.2018	Sosiaali- ja terveysministeriölle	Hallituksen esitys eduskunnalle genomilaiksi
29.8.2018	Valtiovarainministeriölle	Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain muuttamisesta ja arvonlisäverolain 35 ja 38 §:ien väliaikaisesta muuttamisesta
14.9.2018	Sosiaali- ja terveysministeriölle	Luonnos uudeksi asiakasmaksulaiksi
16.9.2018	Sosiaali- ja terveysministeriölle	Luonnos hallituksen esitykseksi uudeksi asiakas- ja potilaslaiksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

28.9.2018	Sosiaali- ja terveysministeriölle	Lausunto HE luonnoksesta laeiksi kuntien ja kuntayhtymien eräiden oikeustoimien väliaikaisesta rajoittamisesta ja Paras-puitelain velvoitteiden jatkamisesta (kuulemistilaisuus)
-----------	-----------------------------------	--

Katsaus liiton elinkeinoasioihin

Kuluvaa toimintavuotta on hallinnut sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus. Tammikuussa 2018 julkaistiin valinnanvapauslaista annettujen lausuntojen (700 kpl) yhteenveto. Samoin tammikuussa julkaistiin ministeriön uusi esitys valinnanvapauslaiksi samalla kun se saatettiin lainsäädännön arviointineuvoston käsiteltäväksi.

Valinnanvapauslakiesitys ja uuden valvojan viranomaisen Luovan perustamista koskevat lakiesitykset annettiin eduskunnalle maaliskuussa 2018. Tämän jälkeen seurasi valinnanvapauslain perustuslakikäsittely, joka johti kesäkuussa siihen, että valinnanvapauden voimaan saattamista edelleen vaiheistettiin. Korjatun esityksen valiokuntakäsittely sosiaali- ja terveysvaliokunnassa ja perustuslakivaliokunnassa saatiin päätökseen. Hyvinvointialan liitto on ollut kuultavana sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön uudistamiseen liittyen mm. eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnassa, hallintovaliokunnassa sekä työelämä- ja tasa-arvovaliokunnassa.

Keskeisiä ministereitä ja virkamiehiä on tavattu ahkerasti kesän ja syksyn aikana. Tärkeässä roolissa on ollut myös yleiseen keskusteluun ja mielipiteeseen vaikuttaminen mm. tiedottein, julkisin kannanotoin ja kirjoituksin, sidosryhmä- ja taustatilaisuuksin sekä välittämällä muutoin tietoa yksityisestä sektorista ja sen merkityksestä palvelujärjestelmässä.

Elinkeinoasioiden valiokunta

Elinkeinoasioiden valiokunta kokoontui tammi-syyskuun aikana **4** kertaa. Valiokunta käsitteli ajankohtaisia edunvalvontalinjauksia pääasiallisesti ennen hallituksen kokouksia. Valiokunnan puheenjohtajana toimi viestintä- ja yhteiskuntasuhdejohtaja **Lauri Korkeaoja**, Attendo. HALIn vastuuhenkilönä toimivat yhteiskuntasuhdejohtaja **Hanna-Kaisa Järvi** ja talous- ja veroasioiden asiantuntija **Joel Kuuva** sekä esittelijöinä kaikki elinkeinopoliittiset asiantuntijat.

Hoivapalvelut

Sosiaalipalvelut -toimikunta kokoontui 30.9 mennessä 4 kertaa. Toimikunnassa käsiteltiin mm. maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusten etenemistä, sosiaalialan sähköisen asiakirjahallinnan kehittämistä, kotihoidon tehokkuuden lisäämistä, erilaisia laki- ja säädösesityksiä, julkisten hankintojen kysymyksiä, vaalivaikuttamista sekä yritysvastuun kehittämistä. Toimikunnan puheenjohtajana on toiminut markkinointijohtaja Arja Laitinen ja varapuheenjohtajana liiketoimintajohtaja Niklas Harus. Liiton vastuuhenkilönä toimi johtava elinkeinoasiantuntija **Aino Närkki**.

Terveyspalvelut

Vuonna 2017 toimineet lääkärikeskukset ja työterveyshuolto -toimikunta sekä perus- ja erikoistason palvelut -toimikunnat yhdistettiin vuoden 2018 alusta terveyspalvelut -toimikunnaksi. Toimikunnalla oli kevään aikana **2** kokousta. Toimikunta käsittelee muun muassa sote-uudistuksen ajankohtaisia asioita, (erityisesti ministeriön maakunnille laatimia sote-keskuksia koskevia malliasiakirjoja valinnanvapauslakien noudattamiseksi), erikoissairaanhoidon keskittämisasetusta, monikanavarahoituksen uudistamista ja työterveyshuollon tilannetta sote-uudistuksessa. Valiokunnan puheenjohtajana toimi toimitusjohtaja **Juha Viertola** Lasten ja nuorten lääkäriasema Pikkujätistä ja varapuheenjohtajana johtava ylilääkäri **Juha Tuominen** Terveystalosta. HALIn vastuuhenkilönä toimi elinkeinoasioiden asiantuntija **Eveliina Vigelius**.

Kuntoutus

Toimikunta kokoontui **3** kertaa. Jokaisessa kokouksessa on käsitelty kuntoutuskomitean ehdotusten jatkovalmistelua, maku- ja sote-uudistusta, toimiala- ja tulevaisuus selvitystä sekä arvonlisäverokysymyksiä. Kuntoutuskomitean työn osalta on käyty läpi ajankohtainen tilanne ja varmistettu toimialan yhteinen näkemys edunvalvonnan tavoitteista. Kuntoutusjärjestelmän uudistamiseen, mutta myös maku- ja sote-uudistukseen tiiviisti liittyvää rahoituksen uudistamista on käsitelty monikanavaisen rahoituksen purkamisen näkökulmasta. Valinnanvapauden laajentamisen ja julkisen markkinan aukeamisen osalta painopiste on ollut asiakaseteleissä ja henkilökohtaisessa budjetissa. Toimikunta on edistänyt kuntoutustoimialan toimiala- ja tulevaisuus selvityksen käynnistämistä. Toimikunnasta on valittuna kolme edustajaa yhteistyöhankkeena toteutettavan selvitystyön ohjausryhmään. Toimikunnan puheenjohtajana toimi Verven sekä Kruunupuiston toimitusjohtaja **Hannu Ronkainen**. Liitosta vastuuhenkilönä toimi elinkeinoasioiden asiantuntija **Jarno Talvitie**.

Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuollon toimikunta kokoontui kevään 2018 aikana **3** kertaa. Toimikunta käsittelee suun terveydenhuollon ajankohtaisia asioita sote-uudistuksessa, erityisesti ministeriön maakunnille laatimia sote-keskuksia koskevia malliasiakirjoja valinnanvapauslakien noudattamiseksi. Toimikunnan puheenjohtajana toimi alkuvuoden toimitusjohtaja **Martin**

Forss Oral Hammaslääkäreistä, ja maaliskuun alusta alkaen **Jarno Huurinainen**. HALIn vastuuhenkilönä toimi elinkeinoasioiden asiantuntija **Eveliina Vigelius**.

Ensihoito

Toimikunta on kokoontunut useasti yhdessä Suomen Sairaankuljettajien edustajien kanssa. Liitto on aktiivisesti vaikuttanut terveydenhuoltolain ensihoitoa koskeviin muutosesityksiin niistä tärkeimpänä terveydenhuoltolain ensihoitoa koskevat muutokset. Tästä asiasta reformiministeriryhmä antoi linjaukset kesäkuussa. Toimikunta on tavannut keskeisiä ministereitä sekä antanut lausuntoja. Liitto jatkaa aktiivista vaikuttamista. Toimikunnan puheenjohtajana toimi **Katariina Matveinen**, 9Lives Oy. HALIn vastuuhenkilönä toimi yhteiskuntasuhdejohtaja **Hanna-Kaisa Järvi**

Järjestötyö

Vuoden 2018 alusta järjestötoimikunta lakkautettiin. Tilalle luotiin tehokkaampi, kaikkien HALIn jäsenten verkostomainen toiminta. Palveluntuottajajäsenet, myös järjestöt, voivat ilmoittautua substanssitoimikuntiin niin halutessaan. Kaikille järjestöjäsenilleen HALI järjestää noin 1-2 kertaa vuodessa seminaarityyppisen verkostotilaisuuden, jossa käydään laajasti läpi järjestöjen edunvalvonnallista tilannetta. Ensimmäinen seminaari järjestettiin toukokuussa. Osallistujia oli noin 50. Tilaisuudessa käytiin kattavasti ja keskustelevasti läpi selvityshenkilö Tuija Braxin tekemää selvitystä järjestöjen asemasta sote-uudistuksessa sekä työmarkkina-asioita. Sovittiin, että pääsihteeri **Tuija Brax** Suomen Sydänliitosta jatkaa järjestöjen edustajana liiton elinkeinoasioiden valiokunnan jäsenenä. Järjestöverkoston vastuuhenkilönä toimi elinkeinoasioiden asiantuntija **Eveliina Vigelius**.

Lastensuojelu

Lastensuojelutoimikunta kokoontui 30.9 mennessä kaksi kertaa. Toimikunta käsitteli mm. maakunta- ja sote-uudistuksen etenemistä, lastensuojelun työaikakysymyksiä, yritysvastuun kehittämistä, sosiaalipalveluiden sähköisen asiakirjahallinnon kehittämistä ja lastensuojelun valvonnan uudistamista. Keskustelua käytiin myös LAPE -kärkihankkeen etenemisestä ja muista lastensuojelun ajankohtaisista teemoista. Toimikunnan puheenjohtajana toimi toimitusjohtaja **Teemu Annala** CTM Oy:stä. Liiton vastuuhenkilönä toimi johtava elinkeinoasioiden asiantuntija **Aino Närkki**.

Varhaiskasvatustoimikunta

Varhaiskasvatustoimikunta kokoontui **3** kertaa. Toimikunnassa tavoitteena oli yksityisen varhaiskasvatuksen profiilin nostaminen. HALI teetti keväällä kyselyn jäsenilleen varhaiskasvatuksen laadusta. Kyselyn toteutti EPSI Rating. Tulokset julkistettiin aamiaistilaisuudessa Helsingissä. Toimikunnan puheenjohtajana toimi toimitusjohtaja **Heidi Ruhala** Ankkalampi päiväkodeista. HALIn vastuuhenkilönä toimi yhteiskuntasuhdejohtaja **Hanna-Kaisa Järvi**.

Sidosryhmäyhteistyö

Sairaanhoitovakuutuksen etuuksien ja rahoituksen valmisteluryhmä

Valmisteluryhmän tehtävänä on laatia ehdotus SOTE-uudistuksen yhteydessä toteutettaviksi sairaanhoitovakuutuksen rahoitusmuutoksiksi. Ryhmän työ on osa rahoitusjärjestelmän uudistamista liittyen myös monikanavarahoituksen yksinkertaistamiseen. Liiton tavoitteena on varmistaa muutosehdotus, joka on palvelujen saatavuuden ja tuottamisen näkökulmista hallittu, mahdollistaen järkevästi aikataulutetun sairaanhoitovakuutuksen uudistamisen. Hyvinvointialan liittoa valmisteluryhmässä edusti elinkeinoasioiden asiantuntija **Jarno Talvitie**.

Valinnanvapauden kansallinen arkkitehtuuri – projektiryhmä

Osana SOTE-uudistusta toteutetaan valtakunnalliset tiedonhallintapalvelut. Ne tukevat ja toteuttavat asiakkaiden valinnanvapautta ja tulevat käytännössä koskemaan kaikkia palveluntuottajia.

Projektiryhmän tavoitteena on valmistella arkkitehtuurikuvaus, joka kuvaa valinnanvapauden kokonaisarkkitehtuurin käsitteellisellä ja loogisella tasolla. Kuvauksen pohjalta toteutetaan valmistelu, jossa tietojärjestelmäratkaisut takaavat valinnanvapauden välttämättömien edellytysten täyttymisen kuten tieto valittavista palveluntuottajista on asiakkaiden saatavilla, vertailutietoa valinnan vaihtoehtoista ja raha seuraa asiakasta valitulle tuottajalle.

HALIn kautta valmisteluun tuodaan yksityisten palveluntuottajien kokemuksia ja näkemyksiä toimivista ratkaisuista sekä varmistetaan yksityissektorin erityispiirteet huomioivat ratkaisut. Keskeistä on pyrkiä varmistamaan arkkitehtuurikuvaus, joka mahdollistaa palveluntuottajille laadukkaan integraation kansallisiin valinnanvapautta tukeviin tiedonhallintapalveluihin. Projektiryhmässä HALla edusti elinkeinoasioiden asiantuntija **Jarno Talvitie**. Lisäksi liiton jäsenistä on koottu työn tueksi taustaryhmä.

Palvelutuotannon kehittämisen valmisteluryhmä

Palvelutuotannon kehittämisen valmisteluryhmä jatkoi työtään vuoden 2018. Ryhmä kokoontui alkuvuonna 4 kertaa, aiheena SOTE-uudistuksen valmistelu ja erityisesti valinnanvapauslain yksityiskohdat. Ryhmän tarkoituksena ei ole tuottaa materiaalia tai esimerkiksi raportteja. Se käy eri alojen asiantuntijakeskustelua sote-uudistuksen lakeihin liittyvistä yksityiskohdista valmistelevien virkamiesten ”opponoijina” heidän läsnä ollessaan. Kevään 2018 aikana agendalla olivat ministeriön maakunnille valmistelemat valinnanvapauslain malliasiakirjat ja niiden yksityiskohtainen läpikäyminen ja muokkaaminen. Ryhmässä Hyvinvointialan liittoa edusti elinkeinoasioiden asiantuntija **Eveliina Vigelius**.

Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omahoitoa -kärkihanke (I & O)

HALI on osallistunut hallituksen ikäihmisten kotihoidon ja kaikenikäisten omaishoidon kärkihankkeen (2016 – 2018) ohjausryhmään.

Hankkeen tavoitteena on uudistaa kotihoidon ja omaishoidon rakenteet SOTE-uudistuksen kansallisten tavoitteiden mukaisiksi ja levittää kotihoitoon liittyviä hyviä käytäntöjä. Hankkeella on 18 muutosagenttia nykyisissä maakunnissa. Hanke toimeenpanee erilaisia kokeiluja, jakaa informaatiota ja järjestää keskusteluseminaareja. Liittoa edusti ryhmässä johtava elinkeinoasioiden asiantuntija **Aino Närkki**.

Osuustoimintamuodon ja yleishyödyllisten yhteisöjen toiminnan edellytykset ja mahdollisuudet -selvityshanke (OTOSO)

Hyvinvointialan liitto kutsuttuun vuoden 2018 alussa käynnistyneen Valtioneuvoston ns. TEAS-hankkeen Osuustoimintamuodon ja yleishyödyllisten yhteisöjen toiminnan edellytykset ja mahdollisuudet sosiaali- ja terveystaloudessa – selvityshankkeen (OTOSO) ohjausryhmään asiantuntijajäsenenä. Hankkeen toteuttajana on Talouden tutkimuslaitos Pellervo. Hanke ja ohjausryhmän kausi kestää vuoden 2018. Hyvinvointialan liittoa edusti elinkeinoasioiden asiantuntija **Eveliina Vigelius**.

Kansa-koulu II -hanke – määrämuotoisen kirjaamisen tuki sosiaalialalla

HALI osallistui sosiaalialan tiedon määrämuotoisen kirjaamisen käyttöönottoa tukevaan Kansa-koulu II -hankkeeseen. Hankkeen tavoitteena on, että sosiaalihuollon asiakastietoa kirjattaessa koko Suomessa on yhtenäiset menettelytavat. Näin sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain vaatimukset ovat siirtyneet osaksi sosiaalipalvelujen arkea. Hanke on valtakunnallinen, jossa mukana ovat kaikki 11 sosiaalialan osaamiskeskusta, HALI, 14 ammattikorkeakoulua ja 3 yliopistoa. Hanke toteutetaan ajalla 1.1.2018 – 31.12.2019. Hankkeessa liittoa edustivat asiantuntijat **Jarno Talvitie** ja **Joel Kuuva**.

Sote-kokonaisarkkitehtuuriryhmien toimintaa on tehty yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Yksi ryhmistä on asiakas- ja potilastietojen käsittelyn arkkitehtuurista (ns. ensisijainen käyttö) vastaava ryhmä, jonka alueelle kuuluu mm. Kanta-palveluiden sekä asiakas- ja potilastietojärjestelmien kehittämiseen liittyvä arkkitehtuuri.

Sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisarkkitehtuuri, työryhmä asiakas- ja potilastietojen käsittelyn arkkitehtuuri

Työryhmän alueelle kuuluu mm. Kanta-palveluiden sekä asiakas- ja potilastietojärjestelmien kehittämiseen liittyvä arkkitehtuuri (ensisijainen käyttö). Työryhmä on osa kokonaisarkkitehtuurityötä, joka vastaa mm. sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisen

kokonaisarkkitehtuurin tavoitetilan suunnittelusta ja ylläpidosta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisen kokonaisarkkitehtuurin kehityspolun suunnittelusta ja ylläpidosta. Työ on käynnistynyt syksyllä 2018 ja jatkuu lähivuosien ajan. Hankkeessa liittoa edusti asiantuntija **Jarno Talvitie**.

Sote-käytönhallinta

Työryhmän tehtävänä on päivittää nykyistä sote-tietojen pääsynhallintaa sekä käyttövaltuuksiin ja käytön / luovutusten seurantaan liittyviä valtakunnallisia määräytyksiä. Hankkeessa liittoa edusti asiantuntija **Jarno Talvitie**.

Katsaus työmarkkinatoimintaan

Työmarkkina- ja neuvottelutoiminta

HALI neuvottelee 5 yleissitovaa työehtosopimusta.

- Yksityisen sosiaalipalvelualan TES (noin 1000 työnantajaa/50 000 työntekijää)
- Terveyspalvelualan TES (noin 180 työnantajaa/25 000 työntekijää)
- Sosiaalialan järjestötyötä koskeva TES (noin 290 työnantajaa/5000 työntekijää)
- Ensihoidon TES (noin 25 työnantajaa/1000 työntekijää)
- Työterveyslaitoksen TES (1 työnantaja/noin 600 työntekijää)

Kullekin TES:ille on nimetty toimistosta omat neuvottelijansa. Heidän tukenaan on kullakin TES-alalla keskeisten työnantajien TA-taustaryhmä.

TA-taustaryhmien puheenjohtajistot muodostavat koko HALIn strategisiin työmarkkinalinjauksiin keskittyvän työmarkkinavaliokunnan. Työmarkkinavaliokunnan puheenjohtajana toimii työsuhdepäällikkö **Annu Mäkinen** Mehiläinen Oy:stä. Kaikki elimet ovat kokoontuneet tarpeen mukaan. Alkuvuosi 2018 oli erityisen intensiivinen silloin käydyn TES-neuvottelukierroksen vuoksi.

Työmarkkinoille oli syksyllä 2017 muotoutunut keskeisten teollisuusalojen sopimusratkaisujen myötä ns. yleinen linja, jota etenkin palvelualojen työntekijäliitot eivät kuitenkaan virallisesti hyväksyneet.

Yleisen linjan puitteissa työnantajaliitot olivat sitoutuneet siihen, että palkankorotusten yhteismäärä 24 kuukauden ajanjaksolla ei ylittäisi 3,2 %, eikä korotusten kustannusvaikutus 2,2 %. HALIn kaikki viisi työehtosopimusta saatiin lopulta maaliin alkuvuodesta 2018 yleisen linjan mukaisilla ratkaisuilla. Haastavin neuvottelukierros oli yksityisellä sosiaalipalvelualalla, jossa

loppumetreillä tarvittiin valtakunnansovittelijan apua. Siellä osa palkankorotusvarasta kohdennettiin alimpien taulukkopalkkojen muita isompiin korotuksiin.

Sopimuskausien pituudet HALIn TES:eissä vaihtelevat 26 kuukauden ja 27 kuukauden välillä ja niiden voimassaolo päättyy maaliskuu-huhtikuussa 2020. Yleisen linjan mukainen palkankorotusten yhteismäärä koko sopimuskaudella vaihtelee siten 3,47 – 3,6 % välillä. TES:ien sisältöön sovittiin muutoksia muun muassa työaikamääräysten osalta.

Kuhunkin TES:iin sovittiin lukuisia työryhmiä, joita neuvotellaan työntekijäliittojen kanssa sopimuskauden kuluessa. Muutoinkin TES-neuvottelijat ovat aika ajoin tavanneet palkansaajapuolta jatkuvan neuvottelun periaatteen mukaisesti ja käyneet läpi toimialan ajankohtaisia asioita.

Neuvottelutoiminnan lisäksi työntekijäpuolen keskeisiä päättäjiä tavattiin liiton järjestämässä vuotuisessa seminaarissa kesäkuussa 2018. Teemoina olivat yritysvastuu, pyrkimys selkeään TES:iin sekä työaika ja henkilöstön jaksaminen.

Porin Suomi-Areenan yhteydessä järjestettiin HALIn työmarkkinatapaaminen.

Ansiokehitys ja palkkataso

Keväällä 2018 valmistuneen syyskuun 2017 palkkatilaston mukaan sosiaalipalvelualalla säännöllisen työajan kokonaisansiot nousivat vuotta aiemmasta +0,9 %, sosiaalialan järjestötyössä ne laskivat -0,3 % ja terveystyöalalla ne nousivat +1,3 %.

Keskiansio työaikalisineen syyskuussa 2017 oli sosiaalipalvelualalla 2 579 €/kk, sosiaalialan järjestötyössä 2 972 €/kk ja terveystyöalalla 3276 €/kk.

Työsuhdeneuvonta

HALI palvelee jäsenistöään työsuhdeasioissa. Jäsenpalvelussa pääpaino on puhelimitse ja sähköpostilla tapahtuvassa neuvonnassa. Muun muassa työsuhteiden alkamiseen ja päättymiseen, työaikoihin, vuosilomiin ja poissaolotilanteisiin liittyvissä kysymyksissä.

Vuonna 2017 toteutetun työmarkkinaneuvonnan seurannan mukaan kuuden hengen yksikkö antaa työsuhdeneuvontaa keskimäärin yli 350 neuvoa viikossa eli vuositasolla vajaat 20 000 työsuhdeneuvoa.

Työmarkkina-asiantuntijat ovat käyneet myös lukuisia erimielisyysneuvotteluja palkansaajajärjestöjen lakimiesten kanssa. Asianajoa on hoidettu Työsuhdejuristit Oy:n kautta ja Työtuomioistuimessa liiton omin voimin.

Työsuhdekoulutus

Sosiaalipalvelualan, terveystalupalvelualan ja sosiaalialan järjestötyön uudesta työehtosopimusratkaisusta pidettiin keväällä 2018 useita maksuttomia info-tilaisuuksia. Pidempiä työsuhdekoulutuksia kyseisillä TES-aloilla järjestettiin eri paikkakunnilla. Yrityskohtaisia koulutuksia pidettiin lukuisia.

HALIn osallistuminen

Elinkeinoelämänkeskusliitto EK:n toimintaan

EK:n hallitus

toimitusjohtaja **Yrjö Närhinen**, Suomen Terveystalo Oy

EK:n vaalivaliokunta

toimitusjohtaja **Olli Holmström**, Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö

EK:n edustajisto

toimitusjohtaja **Marja Aarnio-Isohanni**, Espero Care Oy

(varajäsen viestintä- ja yhteiskuntasuhdejohtaja **Lauri Korkeaoja**, Attendo Oy)

toiminnanjohtaja **Virpi Dufva**, Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry

(varajäsen toimitusjohtaja **Päivi Kari**, KVPS Tukena)

toimitusjohtaja **Jarno Huurinainen**, Oral Hammaslääkärit Oyj

(varajäsen toimitusjohtaja **Kari Virta**, MedGroup Oy)

toimitusjohtaja **Virpi Holmqvist**, Touhula Varhaiskasvatus Oy

(varajäsen **Heidi Ruhala**, Oy Ankkalampi – Ankdammen Ab)

toimitusjohtaja **Janne-Olli Järvenpää**, Mehiläinen Oy

(varajäsen toimitusjohtaja **Joni Aaltonen**, Pihlajalinnan Oyj)

toimitusjohtaja **Petri Pohjonen**, Invalidiliitto ry

(varajäsen johtaja **Samuli Saarni**, Pohjola Terveys Oy)

toimitusjohtaja **Ilkka Repo** Allergia- ja Astmaliiitto ry

(varajäsen toimitusjohtaja **Olli Holmström**, Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö)

toimitusjohtaja **Hannu Ronkainen**, Kk-Verve Oy

(varajäsen toimitusjohtaja **Teemu Annala**, CTM Sosiaali- ja terveystalot Oy)

toimitusjohtaja **Juha Viertola**, Pikkujättilä Lasten ja nuorten lääkäriasema Oy
(varajäsen johtava yllilääkäri **Juha Tuominen**, Suomen Terveystalo Oy)

EK:n valiokunnat

Lakiasiain valiokunta

lakiasiainjohtaja **Sami Koski**, Mehiläinen Oy

Liiketoiminnan uudistuminen valiokunta

kehitysjohtaja Anton Helander, Med Group Oy

Talous- ja verovaliokunta

terveyspalvelujen johtaja **Matias Pälve**, Attendo Oy

Yrittäjävaltuuskunta

toimitusjohtaja **Jukka Hurme**, Vita-Terveyspalvelut Oy
toimitusjohtaja **Anne Kangas**, Hoitokoti Päiväkumpu Oy
toimitusjohtaja **Toni Långström**, Siikalatvan Sairaankuljetus Oy
toimitusjohtaja **Minna Martikainen**, Pilke Päiväkodit Oy
yrittäjä **Terttu Niemelä**, Keski-Pohjanmaan Hoitopalvelu Oy
toimitusjohtaja **Heli Peltola**, Geriwell Oy

Toimistoedustukset EK:n ryhmissä

Liittojohtoryhmä

Ulla-Maija Rajakangas

Talous- ja veropolitiikan vaikuttajaryhmä

Joel Kuuva

Yrittäjyys- ja elinkeinopolitiikan vaikuttajaryhmä

Hanna-Kaisa Järvi

Liittoyhteisön EU-verkosto

Aino Närkki/Eveliina Vigelius

Liittoyhteisön viestintäryhmä

Suvi Kurvi

Työelämä-vaikuttajaryhmä/työvaliokunta

Tuomas Mänttari

(vara **Anna Kallaskari**)

Koulutus- ja työvoima-asioiden yhteistyöryhmä

Anna Kallaskari

(vara **Hanna-Kaisa Järvi**)

Työsuojeluryhmä

Heidi Elvilä

(vara **Minna Elo**)

Palkkatilastoyhteistyöryhmä

Minna Elo

(vara **Anna Kallaskari**)

Työelämän tasa-arvoryhmä

Maria Krans-Bredenberg

(vara **Riikka Pirinen**)

Vuosilomalakiuudistuksen taustaryhmä

Riikka Pirinen

(vara **Heidi Elvilä**)

EK:n juristipalaveri

Kaikki

Muut edustukset

Työturvallisuuskeskuksen palveluryhmä

Maria Krans-Bredenberg

(vara **Heidi Elvilä**)

Viestintä ja vaikuttaminen

Mediaviestintä

Retriever toteutti media-analyysin liiton pääviestien läpimenosta ja vaikuttavuudesta sekä avainhenkilöiden näkyvyydestä toimialalle keskeisissä teemoissa (liiton pääviestit) printti- ja sähköisessä mediassa ajalta **1.11.2017-31.8.2018**. Ensinnäkin tehtiin 6 kuukauden analyysi ja toukokuusta lähtien medianäkyvyyttä tarkastellaan 4 kuukauden välein.

Liiton medianäkyvyys koko tarkasteluajanjaksolla oli keskimääräistä suurempi silloin, kun pääviesti (valinnanvapaus, tasapuoliset kilpailuolosuhteet, moniotuottajuus) oli mukana. Pääviesti välittyi mediaan valtaosin tiedotteiden, mielipidekirjoitusten sekä liiton asiantuntijoiden antamien haastattelujen kautta.

TOP-mediat 1.5.-31.8.2018

Kainuun Sanomat
Turun Sanomat
Forssan lehti
Lapin Kansa
Kaleva

TOP-mediat 1.11.-30.4.2018

Helsingin Sanomat
Salon seudun Sanomat
Verkkouutiset
Etelä-Suomen Sanomat
Turun Sanomat

Julkisuutta saatiin pääosin valtakunnallisessa ja maakunnallisessa mediassa, jonka kautta tavoitettiin suurin yleisö. **Lännen Media** julkaisi sekä printissä ja verkossa selvästi eniten Hyvinvointialan liiton uutisia. Myös **Verkkouutiset** ja **Hoiva ja Terveys** tarttuivat ahkerasti liiton ulostuloihin. (Hoiva ja Terveys eivät ole mukana Retrieverin analyysissä vaan mediaosumien määrä perustuu omaan seurantaan.)

Hyvinvointialan liitto tavoitti ensimmäisellä tarkasteluajanjaksolla (6kk) suurimman yleisön **Helsingin Sanomien** kautta. Näkyvyyttä ja pääviestin läpimenoa nostivat lehdessä julkaistut mielipidekirjoitukset. Helsingin Sanomat uutisoi työehtosopimusneuvotteluista ja lobbareiden palkkavertailusta. Näkyvyys oli liitolle neutraalia asiayhteydestä huolimatta.

Hyvinvointialan liiton edustajien kommentit menivät laajalti läpi liiton tiedotteiden kautta ja sitaatteja toistettiin mediassa sellaisenaan. **Tuomas Mänttärin** lausunnot olivat olennaisessa osassa, kun liiton näkökulma työtaistelussa tuotiin esiin ja Mänttärin kommentit tasapainottivat julkisuuden sävyn neutraaliksi. **Ulla-Maija Rajakankaan** mielipidekirjoitukset Helsingin Sanomissa nostivat hänen lausuntojensa saaman vaikuttavuuden suureksi HS:n laajan levikin ansiosta.

Tiedotteista laajimmin uutisoitiin liiton lausunto hallituksen valinnanvapauskompromissiin, sillä liiton ulostuloon tarttui STT. Sen kautta uutinen julkaistiin laajasti maakuntamediassa sekä printti- että verkkojulkaisuissa. Myös työtaistelun aikaisessa uutisoinnissa liiton näkökulma meni läpi STT:n kautta, joka poimi mukaan molempien osapuolien kommentit.

Ulla-Maija Rajakankaan näkyvyys oli sekä printti- että verkkomediassa korkea koko tarkastelujakson aikana. Verkossa 26.6. julkaistu Lännen Median artikkeli: "Hyvinvointialan Rajakangas: "Surullista, että valtakunnasta ei löydy sellaista hallitusta, joka saisi soten maaliin

ilman härdellejä” jatkoi näkyvyyttä myös seuraavan päivän printissä, joka oli nostettu otsikolla: ”Yksityiset tukevat edelleen sotea”.

Kun liiton näkyvyyttä mitataan laadukkaalla näkyvydellä tavoitetun yleisön määrällä, reippaasti yli puolessa oli mukana liiton pääviesti. Tämä kertoo siitä, että pääviestin mukana ollessa liiton näkyvyys artikkelissa on keskimäärin suurempi ja pääviestit ovat olleet laajalevikkisissä lehdissä.

Hyvinvointialan liiton viestinnälliset toimenpiteet tuottivat tarkastelujaksolla uutisointia, jossa media on tarttunut liiton yhteydenottoon ja viestiin, vaikka liiton nimeä ei jutussa mainita. Helsingin Sanomien Teija Sutinen tarttui Hyvinvointialan liiton vinkkaamana hammashoidon valinnanvapauteen kolumnissaan, joka julkaistiin Hesarin printissä, verkossa ja HS-Viikossa.

Hyvinvointialan liiton aktiivisuus poiki myös soten valinnanvapautta puoltavan pääkirjoituksen Kauppalehden 16.3.2018. Myös Kevan työterveyshuollon in house-suunnitelmat ovat olleet liiton kannalta hyvin esillä.

Suurin osa Hyvinvointialan liiton näkyvyydestä oli säilyttään neutraalia koko tarkasteluajanjakson ajan.

Liiton järjestämät tilaisuudet

Maaliskuu

Onko yksityinen peikko -tilaisuus järjestettiin 5.3. Vanhalla ylioppilastalolla yhdessä LPY:n kanssa. Tilaisuudessa esiintyivät kansanedustaja **Elina Lepomäki**, Uudenmaan muutosjohtaja **Markus Sovala** ja alivaltiosihteeri **Päivi Nerg** ja HALIn hallituksen puheenjohtaja, **Janne-Olli Järvenpää**. Poliitiikan toimittaja **Timo Haapala** juonsi tilaisuuden.

Huhtikuu

Yksityistä päivähoitoa koskevan tutkimuksen julkistamistilaisuus järjestettiin 27.4. ravintola Lasipalatsissa. Kommenttipuheenvuorot käyttivät Helsingin apulaispormestari **Pia Pakarinen**, lapsiasiainvaltuutettu **Tuomas Mänttari** sekä Touhulan toimitusjohtaja **Virpi Holmqvist**.

Toukokuu

Järjestöjen paikka sote- ja maakuntarakenteissa -tilaisuus järjestettiin 25.5 Kansallissalissa. Keskustelun pohjana toimi Sydänliiton pääsihteeri **Tuija Braxin** yleishyödyllisten yhteisöjen tilanteen selvittämistyö.

Kesäkuu

HALIn 2-vuotissyntymäpäiviä juhlittiin kesäkuussa. Paikan päälle saapui runsaasti keskeisiä sidosryhmiä ja yhteistyökumppaneita.

Heinäkuu

Heinäkuussa oli vuorossa Suomi Areena, jossa HALI järjesti yhdessä Tehyn ja LPY:n kanssa tilaisuuden **Sotesta suomeksi -Tuliko takki vai tuluskukkaro** -keskustelutilaisuuden, joka keräsi BePop-ostoskeskuksen täyteen ihmisiä. Tilaisuudessa keskustelivat toimitusjohtajat **Yrjö Närhinen** ja **Aki Linden**, Tehyn puheenjohtaja **Millariikka Rytönen**, toimitusjohtaja **Ulla-Maija Rajakangas** sekä kansanedustaja **Li Andersson**. Tilaisuuden juonsi viestintäasiantuntija, tietokirjailija **Katleena Korteso**.

HALI järjesti Porissa myös oman kutsuvierastilaisuuden lobbaamisesta, Hyvä, paha lobbaus-aiheesta keskustelemaan oli kutsuttu toimitusjohtaja **Ulla-Maija Rajakangas**, sisältöjohtaja **Heikki Pursiainen**, kansanedustaja, sosiaali- ja terveysvaliokunnan varapuheenjohtaja **Hanna-Kaisa Heikkinen**, toimittaja **Jari Hanska**, johtava neuvonantaja **Kimmo Sasi** ja yhteiskunta- ja viestintäjohtaja **Lauri Korkeaoja**.

Ulla-Maija Rajakangas oli myös keskustelemassa tekoälystä Kestävän terveydenhuollon aamiaistilaisuudessa.

Elokuu

Elokuussa HALI ja LPY järjestivät **Terveydenhuollon aamuhieräty** -tilaisuuden Helsingin Vanhalla ylioppilastalolla. Terveyspalveluita on pidetty viimeisenä suurena toimialana, joka ei ole vielä kohdannut digitaalista murrokskautta. Nyt sellainen on käynnissä, eikä siinä ole kyse pelkästään teknologiasta, vaan alan ytimiin menevästä disruptiivisesta kehityksestä. Asiat tehdään toisin: parhaimmillaan paremmin ja edullisemmin. Keskustelemassa olivat HALIn hallituksen puheenjohtaja, toimitusjohtaja **Janne-Olli Järvenpää**, professori **Otto Toivonen** Aalto-yliopistosta ja johtaja **Marko Rauhala** Accenturesta.

Syyskuu

Hyvinvointiala ja Lääkäripalveluyritykset osallistuivat 12.-13.9. näyttävästi Kuntamarkkinoille. Esittelimme hyvinvointialan laaja-alaista yhteistyötä kuntasektorin kanssa. Miten kunta voi hyötyä kilpailutuksista ja palvelusetelin käytön lisäämisestä? Miten varmistaa kuntalaisille laadukkaat ja yhdenvertaiset palvelut myös jatkossa?

Verkkosivu-uudistus

HALIn verkkosivujen rakenteellinen ja visuaalinen uudistaminen aloitettiin keväällä, ja uudet sivut lanseerataan lokakuussa. Tavoitteena on kirkastaa HALI- brändiä entistä vahvemmaksi ja rakentaa nettisivuista oma, vahva media. Sen tavoitteena on olla Hyvinvoinnin vaikuttavin ääni. www.hyvinvointiala.fi

Sivujen kehittämisessä on pyritty tunnistamaan ja huomioimaan kohderyhmät ja heidän tarpeensa entistä paremmin. Laadukkaaseen sisällöntuotantoon tullaan panostamaan jatkossa enemmän. Tavoitteena on, että toimittajat ja muut tiedon etsijät löytävät sivut ja kokevat sivuilta löytyvän tiedon yksityisestä hyvinvointialasta luotettavaksi ja käyttökelpoiseksi.

HALIn verkkosivuilla käyntejä oli keskimäärin 5000 kuussa. Keskimääräinen sivuilla vietetty aika on ollut noin puolitoista minuuttia. Suosituin sisältö on työmarkkina-aiheet.

Jäsenviestintä

HALIn uutiskirje jäsenille lähetettiin kerran kuussa. Uutiskirjeen avausprosentti oli keskimäärin 45 %, jota voidaan pitää erittäin hyvänä. Toimitusjohtajan viestejä lähti jäsenistölle 2 kpl.

Liiton esitteet

Tuotettiin Hyvinvointialan liiton perusesitteitä kolme kappaletta: Hyvinvoinnin vaikuttavin ääni -esitteestä lyhyt ja pitkä versio sekä Sosten risteilylle räätälöity oma esite HALIn palveluista. SuomiAreenan yhteydessä lanseerattiin Suomi-sote-sanakirja, joka on saanut paljon hyvää palautetta.

Tilatut tutkimukset

Sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisulkoistukset. Sopimukset, kustannuskehitys ja saatavuus, Tampereen yliopiston yhteiskuntatieteiden tiedekunta

Koulutus- ja työvoimapolitiittinen strategia, Blic

Yksityisen hyvinvointialan luottamus ja maine-selvitys, T-Media

Sosiaali- ja terveystalouden ennakoititutkimus 2018, Innolink

Kuntien ja maakuntien suunniteltuun in-house-työterveysyhtiöön liittyviä oikeudellisia kysymyksiä, Castren ja Snellman

Varhaiskasvatuksen markkinat. Raportti lasten päivähoidon asiakkaista, palveluntuottajista, markkinoista ja kiinteistöistä tilastojen valossa, Pekka Lith.

Yksityinen päivähoito, EPSI Rating.

Yksityisen hyvinvointialan luottamus ja maine -selvitys, T-media

Kuntoutuksen toimiala ja tulevaisuus selvitys, NGH ja Kuntoutussäätiö